

Από τις 5 έως τις 8 Ιουνίου 2008, πραγματοποιήθηκε στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας ένα σημαντικό διεθνές επιστημονικό Συνέδριο με θέμα το διωγμό των εβραϊκών πληθυσμών από τον ελλαδικό χώρο στη διάρκεια της Γερμανικής Κατοχής.

Στο Συνέδριο, με τίτλο «Το Ολοκαύτωμα ως τοπική ιστορία. Παρελθόν και παρόν μιας πολύπλοκης σχέσης», που διοργανώθηκε από το Δίκτυο για τη Μελέτη των Εμφυλίων Πολέμων, το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, το γαλλικό Ίδρυμα Fondation pour la Memoire de la Shoah και το Πρόγραμμα Ελληνικών Σπουδών του Πανεπιστημίου Γέιλ, έλαβαν μέρος 60 σύνεδροι από 20 χώρες και 50 ιδρύματα της Ελλάδας και του εξωτερικού, επιστήμονες από κορυφαία πανεπιστήμια όλου του κόσμου (Χάρβαρντ, Γέιλ, Μπέρκλεϋ, Κολούμπια, Νέας Υόρκης, Σορβόννης, Βιέννης κ.ά.), καθώς και από ερευνητικά ιδρύματα (Γιάντ Βασέμ, Μαρκ Μπλοχ, CNRS κ.ά.) και μουσεία (Μουσείο Ολοκαυτώματος της Ουάσιγκτον, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης).

Οι ερευνητές που συμμετείχαν στο Συνέδριο παρουσίασαν τα πορίσματά τους και συζήτησαν σχετικά με τους τρόπους και τις μεθόδους εφαρμογής της γενοκτονίας σε συγκεκριμένα τοπικά πλαίσια, καθώς και την ανάμιξη των ντόπιων πληθυσμών στη διαδικασία αυτή. Μολονότι το Συνέδριο ήταν διεθνές, αρκετές θεματικές ενότητες έθιξαν το ζήτημα του Ολοκαυτώματος στην Ελλάδα, από τη Ρόδο μέχρι τη Θεσσαλονίκη.

Έτσι, κατά τη διάρκεια των εργασιών του Συνεδρίου συζητήθηκαν θέματα όπως ο ρόλος των δοσίλογων, της αστυνομίας, των αντιστασιακών οργανώσεων, της διοίκησης, το ζήτημα της τύχης των εβραϊκών περιουσιών, η διατήρηση της μνήμης του Ολοκαυτώματος κ.λπ.

Τα θέματα με ελληνικό ενδιαφέρον εισηγήθηκαν οι: Στράτος Ντορντάνας (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο) «Ελληνες εξολοθρεύουν Εβραίους»; Αντισημιτισμός και ιδεολογικός εθνικός σοσιαλισμός στη μεσοπολεμική Μακεδονία»; Γιώργος Θ. Μαυρογορδάτος (Πανεπιστήμιο Αθηνών) «Η Ελληνική Υπόθεση: Η δικαιολόγηση της αφομοίωσης»; Φιλίπ Καραμπότ (Αγγλικό Κολλέγιο Κίνγκ) «Εθνικές απαντήσεις στον εκτοπισμό και τη δίωξη των Εβραίων: Η υπόθεση της Ελλάδας»; Βασίλης Ριτζαλέος (Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο) «Η Ελληνική Ορθόδοξη Εκκλησία της Θεσσαλονίκης και το Ολοκαύτωμα»; Έφη Βουτηρά (Πανεπιστήμιο Μακεδονίας) «Ολοκαύτωμα και Αντίσταση κατά το 2ο Παγκόσμιο Πόλεμο Θεσσαλία: Στρατηγικές επιβίωσης και Πρακτικές Αντίστασης μεταξύ των Εβραίων επιζώντων από το Βόλο κατά τη διάρκεια της Κατοχής»; Έλλη Λεμονίδου (Σορβόννη, Παρίσι) «Οι Εβραίοι της Ξάνθης και της Κομοτηνής: Ένας χαμένος κόσμος»; Τζών Σακκάς (Πανεπιστήμιο Αιγαίου) «Οι Εβραίοι της Ρόδου και το Ολοκαύτωμα»; Η. Klamkova και Κ. Kralova (Charles University) «Από την καταστροφή στην αποζημίωση; Αντικατοπτρίζοντας το Ολοκαύτωμα στη μεταπολεμική Ελλάδα και τη Σλοβακία»; Ευάγγελος Χεκίμογλου (ιστορικός ερευνητής) «Ο Μαξ Μέρτεν στην παράδοση των Θεσσαλονικέων»; Έστερ Σολομών (Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης) «Ελληνικά Εβραϊκά Μουσεία και η συλλογική μνήμη της Σοά»; Παναγιώτης Μπίκας (Τελλόγλειο Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης) «Αναμνήσεις από το Ολοκαύτωμα: ένα μνημείο για τους Έλληνες Εβραίους της Θεσσαλονίκης».